

[Lone Dybkjær]

Det Radikale Venstre ønsker derfor at præcisere, sådan som vi også gjorde det i udtalelsen fra Fællesrådet, at 1939-koncessionen alene kan danne grundlag for udskibning af malmlagre og malm oprenset i bruddet som led i en nedlukningsproces. Iværksættelse af ny brydning af kryolit, mineraler eller malm vil derfor efter vor opfattelse forudsætte, at der meddeles en ny udvindingskoncession.

Forskellige indlæg i pressen har antydnet, senest i en kommentar af professor Henning Sørensen i Politiken dags dato, at: »... det utrolige i denne sag ligger i, at alle – embedsmænd, Grønlandsministeren, regeringen og Folketinget – har kunnet gå med til at sælge kryolitaktierne uden samtidig at tage stilling til koncessionsforholdene efter salget. For selv om brydningen ophører, vil mineralforekomsten jo stadig ligge der.« Og det er rigtigt.

Derfor er ministerens udtalelse i debatten om forslaget til folketingsbeslutning sidste år om, at der ikke var mere kryolit, noget forkortet, idet der naturligvis skulle stå: ikke mere kryolit, som det lønner sig at bryde nu – eller noget i den retning.

Netop det, at der er kryolit, indgår jo også i arbejdsplanerne i retning af, at man vil nedlukke under hensyntagen til, at man senere kan komme til minen.

Afgørende i denne sag er imidlertid – og det kan heller ikke selskabet, som jeg har set har rejst tvivl om disse ting, være i tvivl om – at forudsætningen for salget af aktier var, at selskabet havde meddelt, at kryolitminevirksomheden ville ophøre. Det er klart, at der naturligvis kunne ske en oprensning i forbindelse med nedlukningen; det har været forudsat også i selskabets brev.

Man kan sige, at notater og rapporter m.v. fra GGU ikke ændrer ved denne sag. Det er i øvrigt temmelig almindeligt, at der hersker usikkerhed mellem f.eks. offentlige institutioners vurderinger og private virksomheders vurderinger netop omkring ressourcer, og det har vi også meget klart set i Jameson Landkoncessionen – i øvrigt med modsat fortegn. Men det, vi må holde os til, er, at selskabet har meddelt, at minen lukkes, og i øvrigt har selskabet meddelt, at de notater fra GGU ikke er videregivet til bestyrelsens medlemmer.

Påstand synes altså at stå imod påstand i denne sag, og derfor er Det Radikale Venstre tilhængere af, at der foretages en undersøgelse, der nærmere kan klarlægge omstændighederne. Vi er ikke i tvivl om, hvad der var vore forudsætninger, nemlig at minedriften skulle ophøre – det står alle steder – og at koncessionen dermed automatisk ville bortfalde. Ønsker selskabet at bryde yderligere kryolit eller andre mineraler af malme, så må der være tale om en ny koncession efter moderne koncessionsbetingelser.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Jeg forstod ikke helt fru Lone Dybkjær. De ønsker, Det Radikale Venstre fremsatte med hensyn til »for så vidt der skulle finde fortsat brydning sted«, var det et forbehold, Det Radikale Venstre tog i forbindelse med aftalen om afhændelse af statens aktier i forbindelse med finanslovsaftalen for 1984, eller er det et forbehold, der er tilkendegivet senere?

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Jeg rejste ved debattens start et spørgsmål til ordføreren for forespørgerne, og nu har fru Lone Dybkjær jo gennemgået baggrunden for, at Det Radikale Venstre støtter denne dagsorden. Jeg rejste det spørgsmål, om ikke det var muligt at opnå en bedre dagsorden, og jeg nævnedes to punkter, som efter min mening er et alvorligt problem i denne dagsorden.

Det ene er begrebet dommerundersøgelse. Hvorfor foreslår man ikke det regulære, nemlig en kommissionsdomstol med den fornødne vidnepligt? Der kan jo godt være en hel del spegede tråde, der skal udredes i denne sag, hvor det vil være rigtigst at have de rette juridiske former.

Det anden er spørgsmålet om koncessionen. Nu kan jeg forstå, at fru Lone Dybkjær mener helt klart, at der skal være en ny koncessionsbestemmelse, når og hvis der kommer yderligere brydning. Jamen så skal man da ikke til at forhandle med selskabet om disse vilkår på nuværende tidspunkt. Så skal man fastsætte en ny koncession og fastsætte de betingelser, på hvilke brydning foregår.